

Collegevoorstel

Datum 11 oktober 2023
Betreft Provinciaal Programma Landelijk Gebied

Voorstel van: Namens Regioteam Kop van NHN, Claudia Huitema, Gerrit Vellinga. Bas Slijkerman, Tobias Lommelaars en Hans de Vries

Openbaar: ja

Onderwerp: 'Schot voor de Boeg' onze PPLG aanpak van de Kopgemeenten

Publiekssamenvatting:

De uitvoering van het PPLG krijgt in Noord-Holland vorm in gebiedsprocessen in vijf programma-gebieden. De gebieden zijn 1) Wadden, Kop van Noord-Holland en West-Friesland 2) Noord-Kennemerland 3) Laag Holland 4) Zuid-Kennemerland en Amstelmeerlanden en 5) Gooi en Vechtstreek. In de gebiedsprocessen wil de provincie samen met de regio werken aan de thema's binnen het PPLG met de regio specifieke omstandigheden als vertrekpunt. Het Schot voor de Boeg is een ambtelijk document vanuit de Kop dat een voorschot neemt op de kernkwaliteiten van het landelijk gebied in onze regio, om vanuit die propositie het PPLG verder uit te werken. Uiteraard in samenwerking met de betreffende stakeholders.

Gevraagd besluit:

1. Regionaal op te trekken in het PPLG (Provinciaal Programma Landelijk Gebied) traject en hiervoor het 'Schot voor de Boeg' vast te stellen.
2. Zich in te zetten voor de transitie van het landelijk gebied die de kernkwaliteiten van de Noordkop versterkt en toekomstperspectief biedt voor de agrarische sector.
3. Zich in te zetten voor een transitie van het landelijk gebied waarbij niet alleen landbouw maar ook de andere ambities betrokken worden zoals leefbare kernen, mobiliteit, wonen en energie.
4. De raden te informeren middels bijgevoegde raadsmemo.
5. Het persbericht en analysedocument PPLG (provincie NH) ter kennisneming aannemen.
6. Verdere participatie met inwoners en belanghebbenden gezamenlijk met de provincie vorm te geven.

Inleiding

De natuur en waterkwaliteit staan onder druk en het klimaat verandert. Om deze reden heeft het rijk het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) geïntroduceerd. Dit programma bevat doelen die streven naar een gezonde natuur, schoon water en een schone lucht. Doel van deze maatregelen zijn een gezond en toekomstbestendig landelijk gebied. Alle sectoren; landbouw, industrie en mobiliteit, dragen bij aan de doelen. Het NPLG valt onder de Nationale Omgevingsvisie en het kabinet stelt hier financiële middelen voor beschikbaar (indicatie 24,3 miljard).

Aan de provincies de taak de doelen uit te werken gebiedsprogramma's. Dit doen zij in het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG). In deze gebiedsprogramma's leggen de provincies vast hoe zij de doelen voor natuur, water en klimaat gaan halen en welke maatregelen hiervoor nodig zijn. De Provincie Noord-Holland heeft aan deze set met doelen vanuit het rijk extra eigen doelen toegevoegd die gaan over bodem, recreatie, landbouw en landschap. De aanpak verschilt per gebied omdat de omstandigheden per gebied verschillend zijn.

De Provincie NH is ingedeeld in verschillende deelgebieden. Op 28 juli 2023 heeft de Provincie NH de startversie PPLG gepubliceerd (Bijlage). Deze startversie bevat een eerste inventarisatie van de verschillende gebieden en een beschrijving van de te behalen doelen.

Begin 2024 wordt het definitieve PPLG vastgesteld door PS. Vanaf daar stopt het niet, maar is het PPLG, net zoals de Ruimtelijke Puzzel, een cyclisch proces. In de jaren daarna worden de gebiedsgerichte maatregelen per gebied verder uitgewerkt en constant geactualiseerd.

Onze regio Kop van Noord-Holland doorloopt samen met West-Friesland en Dijk en Waard een dergelijk gebieds-proces in samenwerking met de Provincie NH. In De kop is hiervoor een projectgroep opgericht. Deze projectgroep is actief bezig met het uitwerken van een eigen aanpak voor de PPLG opgave. Dit initiatief wordt aangeduid als het 'Schot voor de Boeg'. Het is dan ook letterlijk een schot voor de boeg die de Provincie helpt bij het opstellen van het PPLG specifiek voor ons gebied.

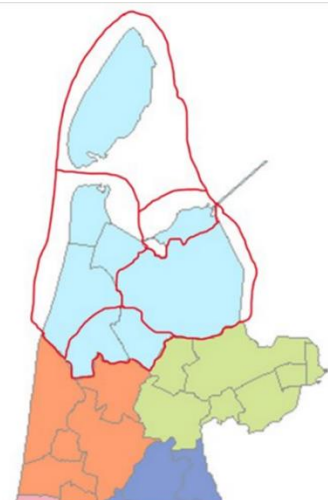
Het doel

Het doel is om als Kop-gemeenten gezamenlijk een eenduidige gebiedsgerichte aanpak op te stellen voor de transitie van het landelijk gebied en implementatie van het PPLG voor de kop van NH. We vinden het belangrijk dat de aanpak de kernkwaliteiten van de regio versterkt, toekomstperspectief biedt voor de sector en ook de ruimtelijke ambities van de gemeenten waarborgt. De keuze om een eigen benadering voor de PPLG opgave te ontwikkelen, stelt ons in staat om gezamenlijk na te denken over de kernkwaliteiten en opgave van onze regio. Hierbij staat een maatwerk aanpak die gedragen wordt door de inwoners/stakeholders centraal bij de implementatie. Deze aanpak stelt ons in staat om samen met hen heldere doelen voor onze regio vast te stellen. Dit op zijn beurt vergemakkelijkt onze samenwerking met de provincie en versterkt de waardevolle input die we kunnen leveren aan het PPLG proces. Hierdoor zijn we goed voorbereid en kunnen we met vertrouwen in gesprek gaan met de provincie. Het 'Schot voor de Boeg' dient als input voor het bredere PPLG traject van de Provincie en vormt ook onderlegger voor het traject van het Ruimtelijk Ontwikkelperspectief (voorheen Ruimtelijke Puzzel).

Motivering

De gecombineerde gebiedsindeling van de Kop van Noord-Holland en West-Friesland beslaat een uitgestrekt terrein en binnen dit gebied zijn er aanzienlijke onderlinge verschillen. Bijvoorbeeld; Wieringen is niet vergelijkbaar met de Wieringermeer. Het is dan ook duidelijk dat een uniforme gebiedsaanpak voor het gehele gebied niet volstaat. Al snel hebben we ingezien dat we het gebied moeten opsplitsen in kleinere landschappelijke eenheden om een doelgerichte aanpak te ontwikkelen die aansluit bij de kernkwaliteiten en uitdagingen van dat specifieke gedeelte.

Binnen ons eigen 'Schot voor de Boeg' hebben we daarom een meer gedetailleerde indeling van de gebieden opgesteld, rekening houdend met hun cultuurhistorische ontstaansgeschiedenis, bodemstructuren en karakteristieke kernkwaliteiten. Voor elk

afzonderlijk gebied specificeren we de specifieke kernkwaliteiten, schetsen we vanuit daar het toekomstperspectief voor de agrarische sector en ander ruimtegebruik, stellen we onze ambities vast en prioriteren we daarbinnen de PPLG opgave waar we het beste aan kunnen werken. Om zo doelmatig en effectief de aan te vragen middelen te besteden.

Aandacht voor de kop van Noord-Holland

Vanaf het begin van het PPLG proces hebben de Kopgemeenten een actieve rol gespeeld en consistent aandacht gevraagd voor de specifieke belangen van onze regio. Hoewel de stikstofuitdagingen in kop van Noord-Holland mogelijk minder omvangrijk lijken dan in andere gebieden, worden we wel geconfronteerd met andere vraagstukken op het gebied van waterkwaliteit, watervoorziening, bodemgezondheid, natuurbehoud en biodiversiteit en agrarisch perspectief.

Om aandacht te vestigen op de behoeften van onze regio, hebben we verschillende initiatieven genomen zoals het opzetten van ons eigen gebiedsproces en het actief zoeken van samenwerking met de provincie. Bovendien hebben we diverse presentaties gegeven aan de Provincie over ons gebied. Deze inspanningen hebben bijgedragen aan het besluit van de Provincie Noord-Holland om een gebiedsmanager met team aan te stellen voor onze regio. In nauwe samenwerking met dit provinciale team werken we gezamenlijk aan de uitvoering van het PPLG proces.

Het is onze bedoeling om dit document in te dienen bij de Provincie Noord-Holland als bijdrage aan het PPLG-traject. Op deze manier willen we als kopgemeenten een gezamenlijke aanpak naar voren brengen. Vanaf dat punt is het de bedoeling om het PPLG-traject volledig in samenwerking met de Provincie aan te pakken en ook het participatietraject gezamenlijk te organiseren.

Aanvullende opmerking

Het document 'Schot voor de Boeg' is als bijlage bij deze memo gevoegd. In dit document vindt u de inbreng vanuit de kopgemeenten in het PPLG-proces, dat we aan de Provincie voorleggen als ons gezamenlijke vertrekpunt. Dit betekent echter niet automatisch dat de provincie onze benadering volledig zal overnemen bij het opstellen van het PPLG. Dit is een proces dat we samen zullen doorlopen en waarbij verschillende inzichten zullen worden meegenomen.

Bovendien is het belangrijk op te merken dat het huidige 'Schot voor de Boeg'-document een ambtelijke vertaling is van de diverse kopgemeenten. De daadwerkelijke participatie moet nog worden opgestart. Op basis van deze participatie kunnen de inhoud en aanpak in dit document nog worden gewijzigd. Dit document vormt slechts een eerste stap in dit proces.

Maatschappelijk draagvlak

Bij het ontwikkelen van het 'Schot voor de Boeg' was het van essentieel belang om eerst consensus te bereiken met de Kop gemeenten over de structuur en aanpak voor het gebied. Tot op dit punt zijn er nog geen externe belanghebbenden, stakeholders of inwoners betrokken. Eerst wordt het 'Schot voor de Boeg' aangeboden ter goedkeuring bij de verschillende colleges van de betrokken gemeenten. Dit zorgt voor een eensgezinde aanpak die door alle gemeenten wordt onderschreven en die we kunnen voorleggen aan de provincie.

Na deze stap is het onze intentie om in samenwerking met de provincie het participatieproces vorm te geven. Dit is bedoeld om te waarborgen dat een gecoördineerd participatieproces tot stand komt voor het PPLG, waarbij de overheden gezamenlijk optrekken en geen afzonderlijke, on samenhangende participatietrajecten over hetzelfde onderwerp plaatsvinden. De input vanuit inwoners en stakeholders is van essentieel belang zodat het niet alleen een gebiedsgerichte, maar ook een gebiedsgedreven aanpak wordt met maatwerk op basis van lokale kennis en betrokkenheid.

Financiële consequenties

Er zijn geen financiële consequenties.

Communicatie van het besluit

Het besluit wordt gecommuniceerd aan de raden via een raadsmemo. Het 'Schot voor de Boeg' wordt ingebracht bij de Provincie NH als input op het PPLG en daarnaast wordt er een gezamenlijk persbericht gepubliceerd vanuit de Kopgemeenten. De verdere uitwerking en concretisering vindt in de komende 18 maanden plaats. Hierover worden colleges en raden nader geïnformeerd.

Meegezonden bijlagen

1. Schot voor de boeg
2. Memo aan de raad
3. Persbericht Kop gemeenten
4. Analysedocument PPLG